

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-08-25

NR: 50

KONTAKT: Tomas Lundberg, Pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Sverige och euron

Vice riksbankschef Kristina Persson talade under måndagen vid ett seminarium arrangerat av SNS om för- och nackdelar med ett deltagande i valutaunionen.

"Riksbanken har vid två tillfällen tagit ställning för att Sverige ska gå med i valutaunionen. Det skedde 1994 och 1997. Den nuvarande ledningen har dock inte tagit ställning eftersom ansvaret för att bestämma valutapolitisk regim ligger hos regeringen och inte Riksbanken. Dessutom skall Riksbanken kunna bedriva sin verksamhet på ett trovärdigt sätt oavsett utgången i folkomröstningen. Samtidigt står det direktionens sex ledamöter fritt att säga vad de tycker och det har vi också gjort. Låt mig här ge min syn på ett svenskt deltagande i valutaunionen", sade Persson.

"En gemensam valuta innebär den uppenbara fördelen att slippa växla pengar inom euroområdet, därmed försvinner ett handelshinder. Särskilt viktigt är detta för företagen som slipper risken för valutakursförändringar gentemot euron och de kostnader som hänger samman med hanteringen av olika valutor och valutakurssäkring. Det skulle framförallt gynna små- och medelstora företag vid handel med andra euroländer. Därtill kommer att det blir lättare för konsumenter att jämföra priser mellan länder, vilket kan förväntas leda till en ökad konkurrens. Med euron förväntas således handeln bli mer omfattande, vilket bör medföra en högre ekonomisk tillväxt. En gemensam valuta innebär också att valutariskpremierna mellan kronan och euron försvinner. Dessutom blir Sverige, vid ett deltagande i valutaunionen, en del av en större obligationsmarknad. Detta sammantaget kan minska ränteskillnaden mellan svenska och t.ex. tyska obligationsräntor något. Om Sverige skulle avstå från dessa fördelar kommer investeringarna och därmed tillväxten att påverkas negativt", framhöll Persson.

"Till de ekonomiska aspekterna med ett deltagande kommer de politiska. Att inte delta fullt ut i EMU innebär att inte vara med i sammanhang där viktiga gemensamma frågor diskuteras och beslutas. EU är nu inne i ett formativt skeende då det går att åstadkomma förändringar. Ett mer integrerat Europa skulle också innebära ökade möjligheter att lösa gemensamma problem för en hållbar social,

■ ekologisk och ekonomisk utveckling. Självklart bör Sverige delta och spela en aktiv roll i detta samarbete", sade Persson.

"Ett deltagande i valutaunionen innebär att medlemsländerna förlorar möjligheten att bedriva en nationell penning- och valutapolitik. Detta blir framförallt synligt om utvecklingen i den svenska ekonomin skulle avvika påtagligt från den genomsnittliga utvecklingen i euroområdet. När den nationella penningpolitiken inte längre står till buds måste sådana här störningar mötas på annat sätt, antingen av en ökad anpassningsförmåga i ekonomin eller av insatser från finanspolitiken. Samtidigt tror jag att risken för att vi ska hamna i otakt med den genomsnittliga utvecklingen i euroområdet inte är så stor. Svensk ekonomi uppvisar stora likheter med dem i euroområdet och dessa kan förväntas öka ytterligare genom unionen. Därtill vill jag nämna att risken för stora och omotiverade svängningar i växelkursen kommer att minska avsevärt vid ett deltagande i unionen liksom risken för störningar orsakade av dessa fluktuationer", framhöll Persson.

"Frågan hur Riksbankens vinst påverkas av en övergång till euron har varit föremål för missuppfattningar i debatten. Om Sverige går med i valutaunionen kommer Riksbanken att överföra en liten del av valutareserven till ECB:s gemensamma valutareserv, men utdelningen tillfaller Riksbanken. Dessutom kan Riksbanken göra en vinst på sedelutgivningen i euroområdet som är större än den man gör på kronutgivningen, eftersom svenskarna använder något mindre kontanter än genomsnittet i euroområdet. Användningen av Riksbankens vinst, och därmed möjligheten att leverera in ett överskott till statskassan kommer inte att påverkas av euron. Det beslutet kan fortsatt fattas av den svenska Riksdagen oavsett deltagande i valutaunionen", sade Persson.

"Det finns både för- och nackdelar med ett deltagande i valutaunionen. Hur dessa vägs mot varandra blir ytterst en fråga om värderingar och bedömningar. Jag är personligen övertygad om att plusfaktorerna tillsammans väger tyngre än den nackdel som det innebär att inte ha möjligheten att bedriva en nationell penning- och valutapolitik. Det finns en tendens i debatten att överskatta Riksbankens roll och vad den nationella penningpolitiken kan åstadkomma. Det är inte penningpolitiken som bestämmer hur välstånd och sysselsättning ska utvecklas i Sverige i framtiden utan investeringar i kunskap och teknik, hur väl arbetsmarknaden fungerar samt utvecklingen i vår omvärld", avslutade Persson.